

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY MALCZYCE ZA 2025 ROK

Opracowała:

Inspektor ds. ochrony środowiska

Inspektor
ds. ochrony środowiska

Justyna Sęk-Szafrńska

Zatwierdził:

Wójt Gminy Malczyce

Wójt Gminy Malczyce

Piotr Frankowski

Malczyce, kwiecień 2026

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Podstawy oraz uwarunkowania prawne sporządzenia analizy	3
1.2. Poziomy odzysku i recyklingu odpadów komunalnych przewidziane do osiągnięcia	5
2. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce	7
2.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Malczyce	7
2.2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	11
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływ, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	13
3.1. Opłaty ponoszone przez właścicieli nieruchomości	14
3.2. Koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 roku	15
3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	17
4. Liczba mieszkańców	17
4.1. Liczba mieszkańców w 2025r. według ewidencji ludności oraz złożonych deklaracji	17
4.2. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawierali umów, o których mowa w art.6 ust.1 ucpg	18
5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych oraz przeznaczonych do składowania na terenie gminy Malczyce	18
5.1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Malczyce	18
5.2. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Malczyce	20
6. Wnioski	22

Wójt Gminy Malczyce

Piotr Fiałkowski

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy oraz uwarunkowania prawne sporządzenia Analizy

Na podstawie art.3 ust.2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2025.733 t.j) dalej „ucpg” organ gminy zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy warunki niezbędne do ich utrzymania poprzez dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi¹. Powyższe doprecyzowuje art.9tb ust.1ucpg, który wskazuje, że analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi winna być sporządzona na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne a także na podstawie innych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art.9tb ust.1 ucpg niniejsza analiza powinna zawierać w szczególności informacje dotyczące:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczby mieszkańców;
- liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z art.6 ust.1 ucpg;
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z

procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Poniższa analiza obejmuje funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Malczyce w okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku. Podstawę sporządzenia rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce stanowią obowiązujące w tym okresie akty prawne, do których zaliczane są w szczególności:

- Ustawa o odpadach z dnia z dnia 14 grudnia 2012r. (Dz.U.2023.1587 t.j.) dalej jako uop;
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996r. (Dz.U.2025.733 t.j) dalej jako ucpg;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025.547 t.j.) dalej jako poś;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości [Dz.U. 2013 poz. 122];
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021r. poz.1530);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji [Dz. U. 2017 poz. 2412.];
- Uchwała Nr **XX/137/2020** Rady Gminy Malczyce z dnia **25 sierpnia 2020r.** w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Malczyce.”;
- Uchwała nr **XIII/95/2025** Rady Gminy Malczyce z dnia **25 lutego 2025r.** w sprawie zmiany uchwały nr XIX/132/2020 Rady Gminy Malczyce z dnia 04 sierpnia 2020r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych

budynkami mieszkalnymi jednorodzinny kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;

- Uchwała nr **XI/82/2024** Rady Gminy Malczyce z dnia **30 grudnia 2024r.** w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami w roku 2025.

Umowy określające zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami obowiązujące w 2025 roku:

- Umowa nr 272.2.2025 z dnia 26.02.2025 pn.: "Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy z terenu gminy Malczyce."
Za realizację umowy odpowiadała firma PHU Komunalnik Sp. z o.o.,
- Umowa nr 032.1.2025 z dnia 07.01.2025r. na korzystanie z aplikacji mobilnej „Moje Odpady” przez mieszkańców Gminy Malczyce.
Za realizację umowy odpowiadała firma Waste24 Sp. z o.o.
- Umowa nr 032.2.2025 z dnia 03.03.2025r. przedmiotem, której było przeprowadzenie mobilnych elektro zbiórek na terenie Gminy Malczyce.
Za realizację umowy odpowiadała firma AG-EKO Aneta Gonera.
- Umowa nr 032.3.2025 z dnia 02.01.2025r. pn.: „Przygotowanie i obsługa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego w Malczycach, przy ul. Sinkiewicza 35.”
Za realizację umowy odpowiadały Malczyckie Usługi Komunalne Sp. z o.o.
- Umowa nr 272.1.2025 z dnia 04.02.2025r. dot. zagospodarowania odpadów pochodzących z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego w Malczycach, przy ul. Sienkiewicza 35 wraz z transportem i zagospodarowaniem zgromadzonych odpadów komunalnych.
Za realizację umowy odpowiadał EkoPartner Recykling Sp. z o.o.

1.2. Poziomy odzysku i recyklingu odpadów komunalnych przewidziane do osiągnięcia

Zgodnie z art.3b ucpg w 2025 roku Gmina Malczyce powinna osiągnąć:

- *w przypadku odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło:*

Na podstawie art.3b ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Osiągnięty poziom przez Gminę
55 %	74,79 %

- w przypadku poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017r. poz. 2412)	Osiągnięty poziom przez Gminę
poziom określony do dn. 16.07.2020r., nie więcej niż 35% masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	0,23 %

- w przypadku osiągniętego poziomu składowania:

Na podstawie art.3b ust.2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:	Osiągnięty poziom przez Gminę
<ul style="list-style-type: none">• 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025 – 2029	4,37 %

*Powyższe wskaźniki mogą ulec zmianie, ponieważ zostały podane na podstawie sprawozdania Wójta Gminy Malczyce z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2025r., nr 2025/GKOM/9131501629/1 złożonego w dn.31.03.2026r. i na dzień sporządzania niniejszej analizy nie zostało skorygowane (posiada status złożone).

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w latach 2016-2024:

- w przypadku odpadów komunalnych takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła* [%]								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poziom jaki gmina powinna osiągnąć	18%	20%	30%	40%	50%	20%	25%	35%	45 %
Poziom osiągnięty przez gminę	22,00%	12,02%	17,00%	19,40%	9,64%	8,17%	27,3%*	25,92%	37,23 %

*Na podstawie sprawozdań Wójta Gminy Malczyce z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce

2.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Malczyce

W Gminie Malczyce system gospodarowania odpadami komunalnymi został rozpoczęty 1 lipca 2013 roku obejmując tzw. nieruchomości zamieszkałe czyli te, na których zamieszkują mieszkańcy gminy. Nieruchomości niezamieszkałe tj. m.in. działalność gospodarcza oraz budynki użyteczności publicznej nie są objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi co oznacza, że są zobowiązane do posiadania indywidualnej umowy na odbiór odpadów z firmą posiadającą wpis do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Malczyce w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie Gminy Malczyce. Podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie i organizację systemu jest Gmina Malczyce. Zgodnie z brzmieniem art.6r ust.1 i 2 ucpg opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy, z którego pokrywa koszty funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości objętych gminnym systemem pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości oraz przyjmowanie odpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Malczyce w 2025 roku świadczyła firma P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o., 50-518 Wrocław. ul. Św. Jerzego 1A, O/48-303 Nysa, ul. Morcinka 66e, która została wyłoniona w przetargu nieograniczonym przeprowadzonym w 2024 roku pod znakiem:ROŚ.271.3.2024 na realizację zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy z terenu gminy Malczyce.”

Zgodnie z założeniami ww. postępowania odbiór odpadów komunalnych w 2025 roku obejmował system pojemnikowo-workowy. Do gromadzenia odpadów komunalnych w sposób selektywny posesje jednorodzinne posiadały pojemniki o pojemności od 120 do 240l. Posesje wielorodzinne oraz tereny wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych zostały wyposażone w pojemniki od 240l. do 1100l. W ramach realizacji przedmiotu zamówienia obowiązkiem Wykonawcy było również zapewnienie i sukcesywne dostarczanie worków do selektywnej zbiórki odpadów do siedziby Urzędu Gminy Malczyce, które były dostępne dla mieszkańców nieodpłatnie w razie dodatkowej potrzeby gromadzenia odpadów.

Odpady komunalne z terenu gminy Malczyce są odbierane w sposób selektywny. Przez selektywne odbieranie odpadów rozumie się przekazywanie odpadów komunalnych podzielonych na 5 osobnych frakcji:

- a) odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i tektury,
- b) odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła,
- c) odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzywa sztucznego, w tym odpady opakowaniowe z tworzywa sztucznego oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- d) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów
- e) odpady (niesegregowane) zmieszane

Do zbierania powyżej określonych odpadów zastosowano:

1. Pojemniki o pojemnościach 120l, 240l oraz 1100l.:

- koloru niebieskiego, oznaczone napisem „Papier” - na odpady papieru, w tym tektury;
- koloru żółtego, oznaczone napisem „Metale i tworzywa sztuczne” – na odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- koloru zielonego, oznaczone napisem „Szkło” – na odpady ze szkła;
- koloru brązowego, oznaczone napisem „BIO” – na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów;
- koloru czarnego – na niesegregowane zmieszane odpady komunalne, oznaczone napisem „Odpady zmieszane”.

2. Worki o pojemności 120l.:

- koloru niebieskiego, oznaczone napisem „Papier” - na odpady papieru, w tym tektury;
- koloru żółtego, oznaczone napisem „Metale i tworzywa sztuczne” – na odpady metali; tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- koloru zielonego, oznaczone napisem „Szkło” – na odpady szkła;
- koloru brązowego, oznaczone napisem „BIO” – na bioodpady.

Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Malczyce uwzględniał również zbiórki wybranych frakcji w systemie akcyjnym i dotyczył odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zbiórki akcyjne odbywały się bezpośrednio spod posesji mieszkańców, którzy w wyznaczonym terminie

zgłaszali telefonicznie chęć oddania tego rodzaju odpadów firmie realizującej odbiór lub wystawiali je przed posesje w wyznaczonych terminach wynikających z harmonogramu odbioru odpadów.

Za zbiórkę odpadów wielkogabarytowych odpowiedzialna była firma, świadcząca usługę odbioru odpadów komunalnych tj. P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. W 2025 roku zbiórka odbywała się dwukrotnie w czerwcu oraz na przełomie listopada i grudnia. Podczas akcji zbierano m.in.: zużyte opony, meble, dywany, materace, wykładziny, karnisze, rowery, wózki dziecięce, meble ogrodowe itp. Razem zebrano 52,7200 Mg odpadów wielkogabarytowych oraz 7,0800 Mg zużytych opon.

Za realizację mobilnych zbiórek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego odpowiedzialna była firma AG EKO Aneta Gonera z Lubina. W 2025 roku odbyły się 4 elektro zbiórki podczas, których zebrano łącznie 13,0400 Mg odpadów.

Odpady zielone, powstające w wyniku pielęgnacji zieleni na terenach posesji jednorodzinnych były kompostowane w przydomowych kompostownikach. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Malczyce nr XIII/95/2025 z dnia 25 lutego 2025r. w sprawie zmiany uchwały nr XIX/132/2020 Rady Gminy Malczyce z dnia 04 sierpnia 2020r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinными kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym mieszkańcy, posesji jednorodzinnych, którzy zdecydowali się na kompostowanie bioodpadów w przydomowych kompostownikach otrzymali częściowe zwolnienie z opłaty w wysokości 5,00 zł miesięcznie za 1 osobę zamieszkujejącą daną nieruchomość co oznaczało miesięczną stawkę 35zł/os.

Zgodnie z obowiązującą w 2025r. umową firma P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. zobowiązana była do odbioru od właścicieli nieruchomości zamieszkałych następujących rodzajów odpadów:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła
5.	16 01 03	Zużyte opony
8.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji

9.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
10.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe

Źródło: opracowania własne

W 2025 roku odpady komunalne na terenie Gminy Malczyce odbierane były z następującą częstotliwością:

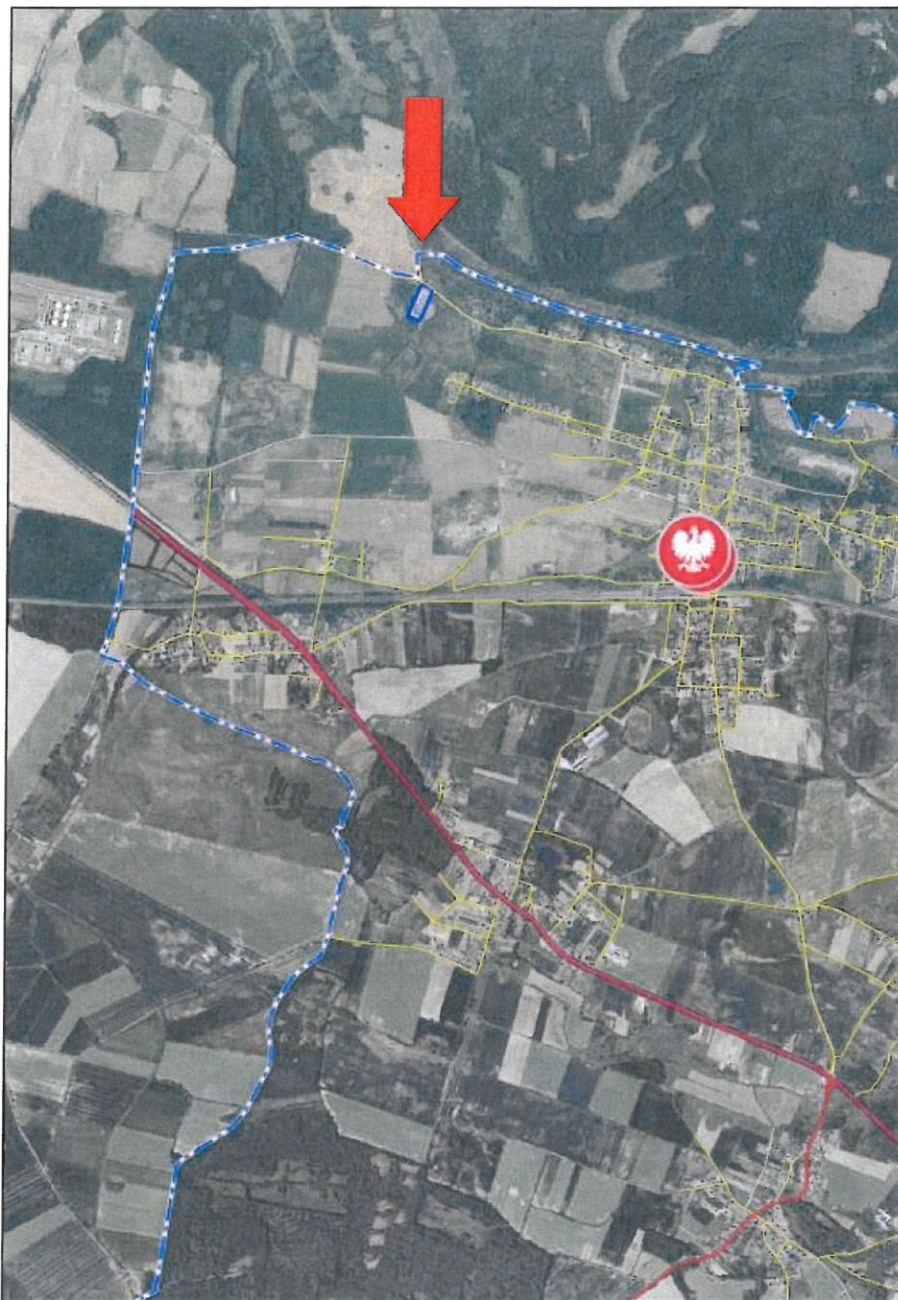
Rodzaj odbieranych odpadów komunalnych	Częstotliwość odbierania
Niesegregowane (zmieszane) odpady	1 raz w tygodniu
Metale i tworzywa sztuczne	1 raz na dwa tygodnie
BIO	co najmniej raz na miesiąc w okresie od 1 grudnia do 28/29 lutego, co najmniej raz na dwa tygodnie w okresie od 1 marca do 30 listopada
Papier i tektura	1 raz na miesiąc
Szkło	1 raz na miesiąc
Wielkogabaryty	dwa razy w roku w formie wystawki

Źródło: opracowania własne

Na terenie gminy Malczyce funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który mieści się przy ul. Sienkiewicza 35 w, gdzie mieszkańcy nieodpłatnie, w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą przekazywać m.in. przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe, tekstylia, chemikalia, zużyte opony a także odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z gospodarstw domowych.

Malczyce - System Informacji Przestrzennej
skala 1 : 25000

Lokalizacja PSZOK na terenie Gminy Malczyce

2.2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z art.3 ust.1 pkt.21 uop przez przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Na podstawie art.9e ucpg podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazania:

- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 uop;
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Ponadto dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych za pośrednictwem stacji przeładunkowej.

Na terenie gminy Malczyce nie ma możliwości prawnych ani technicznych przetwarzania niesegregowanych (zamieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów, dlatego też odpady komunalne z terenu gminy w 2025 roku były przekazywane do instalacji komunalnych znajdujących się poza granicami gminy Malczyce.

Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz bioodpady przekazano do następujących instalacji:

- **Zmieszane odpady komunalne (20 03 01)**

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
FCC Śląsk Sp. Z o.o. Instalacja Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów	20 03 01	6,0630	R12
Zakład Gospodarki Odpadami GAĆ Sp. z o.o. INSTALACJA MBP odpadów komunalnych		162,4400	R12
MBP ECO EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU SP. Z O.O		776,2000	R12

PRZEDSIĘBIORSTWO UTYLIZACJI ODPADÓW SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ Świdnica Zawiszów 5 58-100		200,5600	R12
Instalacja do mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych Ekologiczne Centrum Utylizacji sp. z o.o. Zakład w Rusku		634,0900	R12

• Odpady ulegające biodegradacji (20 02 01)

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
Instalacja biologicznego przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych – system NNP, FCC Śląsk Sp. z o.o.	20 02 01	0,1612	R3
Instalacja Biologicznego Przetwarzania Odpadów 58-260 Bielawa ul. Ceglana 10 (produkt spełniają wymagania twdla nawozów lub środków wspom. uprawę roślin) / zarządca ECO EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU SP. Z O.O		62,9200	R3
PS Seven Sp. z o.o; Gozdnicza Kościszki , 68-130		447,9000	R12
Instalacja MBPO – Przetwarzanie bioodpadów oraz innych odpadów biodegradowalnych, FCC Śląsk Sp. z o.o.		0,0928	R3
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, w tym zmieszanych odpadów komunalnych w miejscowości Rusko 66, 58-120 Jaroszów		1,6600	R3

3 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

3.1. Opłaty ponoszone przez właścicieli nieruchomości

Zgodnie z art.6h ucpg właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W myśl przepisów ww. ustawy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią dochód gminy, z którego gmina jest zobowiązana pokrywać koszty funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje:

1) w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec,

2) w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne.

Gmina nie obejmuje gminnym systemem gospodarowania odpadami nieruchomości niezamieszkałych. Budynek użyteczności publicznej oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą we własnym zakresie podpisują umowy na odbiór odpadów z firmą posiadającą wpis do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu gminy Malczyce.

Od kwietnia 2025 roku miesięczna stawka opłaty przypadająca na 1 mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamieszkującego daną nieruchomość wyniosła:

- **40,00 zł** od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość nieposiadającej kompostownika;
- **35,00 zł*** od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość jednorodziną, na której mieszkańcy kompostują bioodpady.
- w przypadku niewypełnienia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny ustalono podwyższoną stawkę opłaty w wysokości dwukrotności stawki podstawowej tj. **80,00 zł** miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

**Częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami w wysokości 5,00zł/os. przysługuje właścicielom nieruchomości jednorodzinnych na podstawie Uchwały nr XIII/95/2025 Rady Gminy Malczyce z dnia 25 lutego 2025r. w sprawie zmiany uchwały nr XIX/132/2020 Rady Gminy Malczyce z dnia 04 sierpnia 2020r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowy.*

3.2. Koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 roku

W 2025 roku Gmina Malczyce wydatkowała łącznie 2 681 083,21 zł na zadania związane z funkcjonowaniem gminnego systemu gospodarowania odpadami, na co składają się następujące kwoty:

WYDATKI:

- 2 256 992,10 zł - odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców wg. obowiązującej umowy;
- 411 529,51 zł - obsługa i prowadzenie PSZOK wraz z zagospodarowaniem odpadów;
- 7 776,00 zł - organizacja mobilnych zbiórek elektrośmieci;
- 3 585,60 zł - odbiór i zagospodarowanie odpadów spod UG Malczyce;
- 1 200,00 zł - koszt aplikacji mobilnej „Moje Odpady”.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozyskanymi od właścicieli nieruchomości, objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami w 2025 roku:

miesiące	Wpływy z tytułu opłat wnoszonych przez mieszkańców [zł]
styczeń	111 104,21
luty	135 001,24
marzec	215 001,79
kwiecień	184 167,71
maj	171 885,13
czerwiec	160 258,43
lipiec	214 271,85
sierpień	170 516,82
wrzesień	180 999,57
październik	168 749,09
listopad	181 596,86

grudzień	150 728,05
RAZEM	2 044 280,75

* na podstawie danych z systemu SIGID.

WYDATKI

- Plan na 2025r. - 2 885 800,00 zł
- Wykonanie w 2025r. - 2 681 083,21 zł

WPŁYWY:

- Plan na 2025r. - 2 330 000,00 zł
- Wpływy z tytułu opłat w 2025r. - 2 044 280,75 zł

WPŁYWY	WYDATKI	RÓŻNICA (DECYFYT BUDŻETOWY)
2 044 280,75	2 681 083,21	- 636 802,46

Na podstawie analizy powyższych danych oraz przedstawionych kosztów funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025r. ustalono, że opłaty pobierane od właścicieli nieruchomości nie są wystarczające do pokrycia całości wydatków. Przychody do budżetu gminy z tytułu wnoszenia opłat za odbiór odpadów w 2025r. wyniosły 2 044 280,75 zł, natomiast wydatki wykonane wyniosły 2 681 083,21 zł. Powstały deficyt w budżecie gminy w wysokości 636 802,46 zł zostanie pokryty z dochodów własnych gminy. Uzyskany deficyt w systemie finansowania jest efektem niedoszacowania stawki za gospodarowanie odpadami w przeliczeniu na 1 mieszkańca w stosunku do faktycznej wysokości kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami.

Przedstawiona analiza finansowa za 2025 rok wykazała, że dochody budżetu gminy w oparciu o stawki opłaty śmieciowej uchwalone w lutym 2025r., są niewystarczające do pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi powstałymi na terenie Gminy Malczyce. Aby wysokość stawek mogła zapewnić gminie pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi lub zmniejszenie deficytu w budżecie gminnym niezbędna jest podwyżka opłat w bieżącym roku co ma bezpośredni związek z aktualną sytuacją panującą na rynku odpadowym (wzrost cen paliw, energii elektrycznej oraz transportu i zagospodarowania odpadów) a także zmianami w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nieterminowo uiszczają opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi wystawiane były upomnienia oraz tytuły wykonawcze kierowane do urzędu skarbowego, celem skutecznej egzekucji opłat. Ponadto, w trybie ciągłym gmina prowadzi czynności

mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach oraz terminowości wnoszenia opłat przez mieszkańców za pomocą tzw. egzekucji miękkiej polegającej na telefonicznym informowaniu mieszkańców o braku terminowej wpłaty i jak najszybszym uregulowaniu zaległości.

Upomnienia i tytuły wykonawcze	Ilość (szt.)	Kwota na jakie wystawiono upomnienia i tytuły (zł)
upomnienia	644	157 393,96
tytuły wykonawcze	100	52 589,51

3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Gmina Malczyce w 2025 roku nie realizowała żadnych działań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi i z tego też tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

4. Liczba mieszkańców

4.1. Liczba mieszkańców w 2025r. według ewidencji ludności oraz złożonych deklaracji

Liczba mieszkańców według ewidencji ludności	Liczba mieszkańców według złożonych deklaracji
5447	4981

Powstała różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych faktyczną ilością osób zadeklarowanych w systemie gospodarowania odpadami wynika z faktu, że wiele osób jest zameldowanych na terenie Gminy, ale ze względu na miejsce pracy, nauki lub założenia własnej rodziny zamieszkuje poza jej terenem, o czym oświadczą w deklaracji właściciele nieruchomości. Zgodnie z przepisami prawa do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami uwzględnia się jedynie osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość a nie na niej zameldowane. Gmina na bieżąco prowadzi postępowania wyjaśniające czy ilość osób wskazanych w deklaracji jest zgodna ze stanem faktycznym na danej nieruchomości. W przypadku wykazanych różnic mieszkańcy proszeni są o złożenie stosownej korekty deklaracji.

4.2. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawierali umów, o których mowa w art.6 ust.1 ucpg.

W wyniku analizy ilości gospodarstw domowych zadeklarowanych w systemie gospodarowania odpadami do zewidencjonowanej ludności stwierdzono, że wszystkie zamieszkałe gospodarstwa domowe zostały objęte gminnym systemem odpadów komunalnych.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych oraz przeznaczonych do składowania na terenie gminy Malczyce

5.1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Malczyce

- Ilość odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadu (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	99,9500
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	227,1300
15 01 07	Opakowania ze szkła	207,0000
16 01 03	Zużyte opony	7,0800
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	480,6500
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1591,7800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	52,7200
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		2666,3100

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych za 2025r.

- Ilość odpadów zebranych na PSZOK dostarczonych przez mieszkańców:

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadu (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,2310

15 01 07	Opakowania ze szkła	3,9452
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,2220
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	96,1900
20 01 11	Tekstylia	5,6833
16 01 03	Zużyte opony	16,6960
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0010
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0950
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23, 20 01 36	1,9770
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,4990
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,0065
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,3510
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	1,3600
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	0,0750
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	163,7450
Łączna masa zebranych odpadów komunalnych (Mg)		196,8870

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania podmiotu prowadzącego PSZOK za 2025r.

W 2025 roku łączna masa odebranych od mieszkańców i zebranych na PSZOK odpadów wyniosła 2 863,20 Mg. Do masy tej należy uwzględnić odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych, które nie są objęte gminnym systemem w ilości 2081,34 Mg, odpady zebrane w ramach akcyjnych zbiórek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w ilości 13,0400 Mg oraz odpady z grupy 17 zebrane przez podmiot prowadzący skup złomu w ilości 560,2358 Mg. Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych w 2025r. wyniosła 5 517,81 Mg.

5.2. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Malczyce

Łączna ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Malczyce w 2025 roku wyniosła 1621,3550 Mg co stanowi o 66,1350Mg mniej niż w roku 2024 i o 110,0945 Mg mniej niż w roku 2023. Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości główny sposób zagospodarowania odpadów kodzie 20 03 01 to R12 oznaczający wstępne przetwarzanie polegające najczęściej na mechanicznym przesegregowaniu i przygotowaniu odpadów do dalszych procesów odzysku. W celu zagospodarowania odpady zmieszane trafiły do Instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów do Przedsiębiorstwa Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów 5, 58-100 Świdnica, Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów ECO Bielawa, Zakładu Gospodarki Odpadami GAĆ Sp. z o.o. Gać 90, 55-200 Oława oraz przedsiębiorstwa FCC Śląsk Sp. z o.o., ul. Cmentarna 19f, 41-800 Zabrze.

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 w 2025 roku zostały odebrane w ilości 499,9440 Mg, z czego 64,8340 Mg Mg trafiło do zagospodarowania w procesie R3, 447,9000Mg zostało zagospodarowane w procesie R12. Zmagazynowanych zostało 19,0400 Mg. Różnica pomiędzy ilością odebranych bioodpadów a ilością przekazanych do zagospodarowania wynika z faktu, że w 2025 roku przekazano do zagospodarowania odpady magazynowane z lat ubiegłych. Szczegółowy sposób zagospodarowania odpadów biodegradowalnych przedstawia poniższa tabela:

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
Instalacja biologicznego przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych – system NNP, FCC Śląsk Sp. z o.o.	20 02 01	0,1612	R3
Instalacja Biologicznego Przetwarzania Odpadów 58-260 Bielawa ul. Ceglana 10 (produkt spełniają wymagania dla nawozów lub środków wspom. uprawę roślin) / zarządca ECO EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU SP. Z O.O		62,9200	R3

PS Seven Sp. z o.o.; Gozdnica Kościuszki , 68-130		447,9000	R12
Instalacja MBPO – Przetwarzanie bioodpadów oraz innych odpadów biodegradowalnych, FCC Śląsk Sp. z o.o.		0,0928	R3
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, w tym zmieszanych odpadów komunalnych w miejscowości Rusko 66, 58-120 Jarosłów		1,6600	R3

- Informacja o masie odpadów o kodzie 19 12 12 oraz 19 05 99 powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania

W wyniku sortowania niesegregowanych odpadów komunalnych w instalacjach przetwarzania odpadów, do których przekazano odpady odebrane w 2025 roku powstały odpady o kodach 19 05 99 oraz 19 12 12 będące pozostałościami po przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych przed ich ostatecznym unieszkodliwieniem (np. składowaniem) lub odzyskiem. Proces sortowania ma na celu maksymalne wydzielenie surowców wtórnych oraz frakcji energetycznej, tak aby ograniczyć ilość odpadów przeznaczonych do składowania. W procesie sortowania odpadów zmieszanych rozdziela się strumień odpadów na dwie główne frakcje ze względu na ich wielkość (granulację):

- o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm – drobna frakcja organiczna, która trafia do instalacji biologicznego przetwarzania;
- o wielkości powyżej 80 mm - dominująca część strumienia odpadów, zawierająca duże i suche cząstki surowców głównie opakowania z tworzyw sztucznych, papier, tekturę, szkło, metale oraz większe odpady zmieszane. Kierowana na taśmę sortowniczą w celu ręcznego lub automatycznego wydzielenia surowców wtórnych, a następnie często do produkcji paliwa alternatywnego (RDF) lub składowania.

Łączna masa pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Malczyce wyniosła 215, 5782 Mg, z czego 0,8929 Mg stanowiła frakcja o wielkości od 0 do 80 mm oraz 1,4893 Mg frakcja o wielkości powyżej 80 mm, pozostała ilość odpadów nie została podzielona na frakcje. Odpady powstałe w wyniku sortowania trafiły na składowiska odpadów takie jak: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Sosnowcu - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Cofinco Poland Sp. z o. o. Składowisko

odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Sobreko Sp. z o.o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, FB SERWIS ŚCINWAKA czy Zakład Gospodarki Komunalnej "ZAW-KOM" Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Poziom składowania osiągnięty przez Gminę Malczyce w 2025r. wyniósł 4,37% nie przekraczając tym samym ustawowego poziomu składowania określonego na podstawie art.3b ust.2a pkt 1 ucpg, który w latach 2025 - 2029 nie powinien przekraczać 30%.

6. Wnioski

W 2025r. w gminie Malczyce obowiązywał system gospodarowania odpadami komunalnymi, dzięki, któremu możliwe było realizowanie obowiązków w zakresie odbierania odpadów komunalnych i nadzoru nad prawidłowością funkcjonowania tego systemu, w którym gmina pełni funkcję centralną – koordynującą. Obowiązkiem właścicieli nieruchomości jest ponoszenie na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina natomiast z pobieranych od mieszkańców opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zobowiązana była pokrywać koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (art.6r ust.2 ucpg)

W ramach realizacji nałożonych zadań gmina Malczyce:

- 1) objęła wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
- 2) nadzorowała gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotowi odbierającemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- 3) prowadziła selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, obejmującą co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, odpady ulegające biodegradacji oraz zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne,
- 4) utworzyła i utrzymuje punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 5) dokonała corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Przeprowadzona analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Malczyce wyszczególnia następujące wnioski:

- W 2025r. na terenie gminy Malczyce odebrano i zebrano łącznie 5 517,81 Mg odpadów komunalnych z czego największą ilość stanowi strumień odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami tj. 2666,3100 Mg.

- Spośród wszystkich odpadów odbieranych od mieszkańców gminy najczęściej odbiera się odpadów w formie zmieszanej (59,7% całej masy odpadów)
- Spośród frakcji odpadów odbieranych w sposób selektywnych zawierających surowce wtórne najczęściej odebrano bioodpadów (18,02 % całej masy odpadów) oraz tworzyw sztucznych (8,5% całej masy odpadów).
- Gmina Malczyce w 2025 roku uzyskała poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji odpadów papieru, metali, tworzywa sztucznego i szkła wynoszący 74,94%, przy wymaganym ustawowo poziomie 55%.
- Koszt całego systemu gospodarowania odpadami w 2025r. wyniósł 2 681 083,21 zł. Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 2 044 280,75 zł, Oznacza to, że opłaty wnoszone przez właścicieli nieruchomości nie pokrywają wydatków związanych z funkcjonowaniem gminnego systemu gospodarowania odpadami. Koniecznym jest przeprowadzenie precyzyjnej analizy finansowej i kalkulacji dotychczasowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi tak aby wysokość stawek mogła zapewnić gminie pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi lub doprowadzić do zmniejszenia deficytu budżetowego.
- Aby zapewnić większe uszczelnienie gminnego systemu gospodarki odpadami należy również zintensyfikować kontrole deklaracji śmieciowych pod kątem celowego zaniżania deklarowanej liczby osób zamieszkujących nieruchomości. Koszt gospodarki odpadami powinni ponosić wszyscy faktyczni mieszkańcy Gminy Malczyce, a nie tylko osoby zgłoszone w deklaracjach.
- Ciągły i znaczny wzrost cen za usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych bezpośrednio przekładają się na coraz to wyższe koszty systemu gospodarki odpadami w gminie.
- Priorytetowym celem na kolejne lata jest również dalsza edukacja mieszkańców w zakresie właściwego postępowania z odpadami głównie poprzez naukę właściwej segregacji odpadów w taki sposób aby ograniczyć ilość wytwarzanych odpadów komunalnych np. poprzez zakładanie przydomowych kompostowników i zmniejszanie ilości oddawanych niesegregowanych do zagospodarowania odpadów zmieszanych na rzecz odpadów selektywnych.

